

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	10.11.2004
Avaldamismärge:	RT I 2004, 75, 522

Võlaõigusseaduse muutmise seadus¹

Vastu võetud 20.10.2004

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 28. oktoobri 2004. a otsusega nr 707

§ 1. Võlaõigusseaduses(RT I 2001, 81, 487; 2002, 60, 374; 2003, 78, 523; 2004, 13, 86; 37, 255) tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 4 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) hasartmängust, välja arvatud loa alusel korraldatavast hasartmängust ja loteriist tulenev kohustus;»;

2)paragrahvi 52 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

« (3) Sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse osutamise lepinguks loetakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimustele vastavat lepingut investeerimisteenuste ja fondivalitsejale lubatud teenuste osutamiseks ning krediitiasutustele lubatud tehingute tegemiseks, samuti kindlustuslepingut ning teenuse osutamist maksekäsundi alusel.»;

3)paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

« (1¹) Käesolevas jaos sätestatud lepingute puhul, mis hõlmavad teenuse esmakordse osutamise kokkulepet ja sellele järgnevaid järjestikuseid toiminguid või sellele järgnevaid samasuguseid toiminguid, mis on ajalises seoses, kohaldatakse käesolevas jaos sätestatud üksnes esimese lepingu suhtes. Kui teenuse esmakordse osutamise kokkulepe puudub, kuid samad lepinguosaliselised teevad järjestikuseid toiminguid või eraldi omavahel ajaliselt seotud sama laadi toiminguid, kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 54 ja 54¹sätestatud tarbija teavitamise nõudeid üksnes esimese toimingu suhtes. Kui rohkem kui aasta jooksul ei ole sama laadi toimingut tehtud, loetakse järgmine toiming uue toimingute sarja esimeseks toiminguks, mistõttu kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 54 ja 54¹sätestatut.»;

4)paragrahvi 53 lõike 4 esimeses lauses asendatakse sõnad «§ 54 lõike 1 punktis 7 ja §-s 56» sõnadega «§ 54 lõike 1 punktis 7 ja lõike 1¹punktis 6 ning §-s 56»;

5)paragrahvi 53 lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) finantsteenuse osutamiseks, mille hind muutub rahaturul taganemistähtaja jooksul pakkujast olenemata, sealhulgas lepingutele, mille esemeks on teenused, mis on seotud välisvaluutaga või väärtpaberituru seaduse (RT I 2001, 89, 532; 2002, 23, 131; 63, 387; 102, 600; 105, 612; 2003, 81, 544; 88, 591; 2004, 30, 208; 36, 251; 37, 255) §-s 2 nimetatud väärtpaberitega;»;

6)paragrahvi 53 lõiget 4 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

« 9) reisi ja pagasi kindlustamiseks või muudele sarnastele lühiajalistele kindlustuslepingutele kestusega alla ühe kuu;»;

7)paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

« (4¹) Käesoleva seaduse §-des 55 ja 59 sätestatut ei kohaldata sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse osutamise lepingutele.»;

8)paragrahvi 54 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

« (1¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule tuleb finantsteenuse pakkumisel teatada tarbijale mõistliku aja jooksul enne lepingu sõlmimist:

- 1) pakkuja tegevusala, tegevuskoha aadress ning muu tarbija ja pakkuja vahelistes suhetes oluline aadress;
- 2) tarbija elukohariigis tegutseva pakkuja esindaja nimi ning tarbija ja pakkuja vahelistes suhetes oluline aadress;
- 3) finantsteenust vahendava, soovitava või muul viisil teenuse pakkumisel osaleva ettevõtja, kes ei ole pakkuja, nimi, majandus- või kutseala, millel ta tarbijaga suheldes tegutseb ning tarbija ja ettevõtja suhete seisukohast oluline tegevuskoha aadress;
- 4) äriregistri number või registritunnus juhul, kui ettevõtja on kantud äriregistrisse või samaväärsesse avalikku registrisse, samuti registri nimetus;
- 5) järelevalve teostaja andmed, kui pakkuja tegevuseks on nõutav luba;
- 6) lisaks asja või teenuse hinnale kõik asja või teenusega seonduvad tasud, maksud ja kulud ning kõik teenuste osutaja vahendusel tasutavad maksud või, kui täpset hinda ei ole võimalik näidata, hinna arvutamise alus, mis võimaldab tarbijal hinda kontrollida;
- 7) tarbijalt nõutavad sidevahendi kasutamisest tulenevad lisakulud ning muud võimalikud maksud ja kulud, mida ei ole hinna sisse arvestatud ja mida ei tasuta pakkuja vahendusel;
- 8) finantsteenusega kaasnevad erilised riskid, mis on tingitud finantsinstrumentide või finantstoimingute eripärast või finantsteenuste hinna sõltuvusest finantsturgudest, mida teenuse osutajal ei ole võimalik mõjutada, ning asjaolu, et tulevikuprognosis ei sõltu varasemast tulemusest;
- 9) tarbija taganemisõigus vastavalt käesoleva seaduse §-le 56 või selle puudumine, taganemistähtaeg, taganemise tingimused, sealhulgas praktilised juhised taganemisõiguse teostamiseks, märkides muuhulgas ära aadressi, kuhu taganemisavaldus tuleb saata, tarbija kohustus maksta käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 sätestatud summa ning taganemisõiguse teostamata jätmise tagajärjed;
- 10) poolte õigus lepingutingimuste alusel leping üles öelda või lepingust taganeda ning sellisel juhul rakendatavad leppetrahvid;
- 11) liikmesriik või -riigid, mille õiguse alusel pakkuja enne sidevahendi abil lepingu sõlmimist tarbijaga suhteid loob;
- 12) kokkulepped lepingule kohaldatava õiguse ja kohtualluvuse kohta;
- 13) millises keeles lepingutingimused ja enne lepingu sõlmimist antav teave esitatakse ning millises keeles kohustub pakkuja kokkuleppel tarbijaga edastama teavet kõnealuse sidevahendi abil sõlmitud lepingu kehtivusaja jooksul;
- 14) andmed tarbija võimaluste kohta pöörduda kohtuvälise kaebusi ja vaidlusi lahendava organi poole ning pöördumise tingimused;
- 15) andmed kahju hüvitamise korra kohta, mis ei ole reguleeritud tagatisfondi seadusega (RT I 2002, 23, 131; 57, 357; 102, 600; 2004, 30, 208; 36, 251 ja 252).»;

9)paragrahvi 54 lõike 2 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

«Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 1¹ loetletud andmed tuleb kasutatavaid sidevahendeid arvestades esitada heauskselt, selgelt, arusaadavalt, vastavuses heade kommetega ja arvestades piiratud teovõimega isikute kaitsmise vajadust ning selliselt, et ilmneks pakkumise äriplane eesmärk.»;

10)paragrahvi 54 täiendatakse lõigetega 3, 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

« (3) Enne lepingu sõlmimist tarbijale edastatav lepingulisi kohustusi käsitlev teave peab olema kooskõlas nende kohustustega, mis tuleneksid sidevahendi abil sõlmitud lepingule kohaldatavast õigusest, kui selline leping sõlmitaks.

(4) Finantsteenuse pakkumisel telefoniside kaudu võib tarbija selgesõnalisel nõusolekul esitada üksnes järgmise teabe:

- 1) helistaja nimi ja tema seotus teenuse pakkujaga;
- 2) finantsteenuse peamiste omaduste kirjeldus;
- 3) hind, mille tarbija peab teenuse osutajale finantsteenuse eest tasuma, sealhulgas kõik teenuste osutaja vahendusel tasutavad maksud või, kui täpset hinda ei ole võimalik näidata, hinna arvutamise alus, mis võimaldab tarbijal hinda kontrollida;
- 4) viide võimalikele maksudele ja kuludele, mis ei ole hinna sisse arvestatud ja mida ei tasuta pakkuja vahendusel;
- 5) tarbija taganemisõigus vastavalt käesoleva seaduse §-le 56 või selle puudumine, taganemistähtaeg, taganemise tingimused, sealhulgas tarbija kohustus maksta käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 sätestatud summa.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud juhul teavitab pakkuja tarbijat lisateabe saamise võimalusest ja kirjeldab selle laadi. Igal juhul annab teenuse osutaja täieliku teabe käesoleva seaduse §-s 54¹ sätestatud kohustuste täitmisel.»;

11)seadust täiendatakse §-ga 54¹ järgmises sõnastuses:

« § 54¹. Lepingutingimuste ja teabe esitamine finantsteenuse pakkumise korral

(1) Finantsteenuse pakkuja edastab tarbijale mõistliku aja jooksul enne lepingu sõlmimist või tarbija poolt pakkumuse tegemist lepingutingimused ning käesoleva seaduse § 54 lõigetes 1 ja 1¹ ning muudes seadustes sätestatud teabe püsival andmekandjal, mis võimaldab tarbijal teavet säilitada või salvestada ja taasesitada.

(2) Finantsteenuse pakkuja peab täitma käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse kohe pärast lepingu sõlmimist, kui leping on sõlmitud tarbija algatusel, ning kasutades sellist sidevahendit, mis ei võimalda lepingutingimuste ja teabe esitamist vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 1.

(3) Lepingu kehtimise ajal on tarbijal õigus saada lepingutingimused paber kandjal. Tarbijal on õigus vahetada kasutatavat sidevahendit, välja arvatud juhul, kui see ei ole kooskõlas lepingu või osutatava finantsteenuse olemusega.»;

12)paragrahvi 56 täiendatakse lõigetega 1¹, 1²ja 1³ järgmises sõnastuses:

« (1¹) Finantsteenuse osutamise lepingu puhul algab taganemistähtaeg lepingu sõlmimise päevast või käesoleva seaduse § 54¹ lõigetes 1 ja 2 sätestatud kohustuse täitmisest, kui see toimub pärast lepingu sõlmimist.

(1²) Sidevahendi abil sõlmitud elu- ja pensionikindlustuslepingust võib tarbija taganeda 30 päeva jooksul. Sidevahendi abil sõlmitud elukindlustuslepingute puhul algab tähtaeg päevast, mil tarbijat teavitatakse lepingu sõlmimisest.

(1³) Loetakse, et tarbija on sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse osutamise lepingust tähtaegselt taganenud, kui ta on pakkujale selle kohta taganemistähtaaja jooksul teate ära saatnud või teinud muul viisil taganemisavalduse, arvestades käesoleva seaduse § 54 lõike 1¹ punkti 9 alusel taganemisõiguse teostamiseks antud praktilisi juhiseid.»;

13)paragrahvi 56 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Kui pakkuja ei ole täitnud käesoleva seaduse §-s 55 sätestatud kohustusi, võib tarbija lepingust taganeda kolme kuu jooksul asja tarbijani jõudmise päevast, teenuse puhul aga kolme kuu jooksul lepingu sõlmimise päevast. Finantsteenuse osutamise lepingust võib taganeda kolme kuu jooksul lepingu sõlmimise päevast, kui pakkuja ei ole täitnud käesoleva seaduse §-s 54 või §-s 54¹ sätestatud kohustusi. Kui selle kolmekuulise tähtaja kestel edastatakse käesoleva seaduse §-s 55 või finantsteenuse osutamise lepingu korral § 54 lõigetes 1 ja 1¹ nimetatud teave, võib tarbija lepingust taganeda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaegadel. Teenuse osutamise lepingust taganemise õigus lõpeb, kui pakkuja on tarbija nõusolekul või algatusel alustanud teenuse osutamist enne taganemistähtaaja möödumist.»;

14)paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

« (2¹) Finantsteenuse osutamise lepingust taganemise õigus lõpeb, kui mõlemad pooled on tarbija selgesõnalisel soovil oma lepingulised kohustused enne taganemist täielikult täitnud.»;

15)paragrahvi 56 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui tarbija lepingust taganeb, tuleb talle tema poolt tasuta tagastada viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul lepingust taganemise teate jõudmisest pakkujani. Tarbija peab pakkujalt saadud raha ja muud esemed tagastama viivitamata, kuid mitte hiljem kui 30 päeva jooksul taganemisavalduse ärasaatmisest. Muus osas kohaldatakse taganemise tagajärgedele käesoleva seaduse §-des 188–194 sätestatud.»;

16)paragrahvi 56 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

« (4) Käesolevas paragrahvis finantsteenuste kohta sätestatud ei kohaldata käesoleva seaduse §-des 57 ja 384 sätestatud krediidi lepingule.»;

17)seadust täiendatakse §-ga 57¹ järgmises sõnastuses:

« § 57¹. Finantsteenuse osutamise lepinguga seotud lepingust taganemine

Kui sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse osutamise leping on seotud teise sidevahendi abil sõlmitud lepinguga teenuse osutamiseks finantsteenuse osutaja või kolmanda isiku poolt nendevahelise kokkuleppe alusel, võib tarbija finantsteenuse osutamise lepingust taganedes taganeda ka teisest lepingust. Muus osas kohaldatakse taganemise tagajärgedele käesoleva seaduse §-des 188–194 sätestatud.»;

18)paragrahv 58 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 58. Finantsteenuse osutamise lepingust taganemise tagajärjed

(1) Sidevahendi abil sõlmitud finantsteenuse osutamise lepingust taganemise korral võib tarbijalt nõuda pakkuja poolt tegelikult osutatud finantsteenuse hinna hüvitamist. Lepingu täitmist võib alustada pärast tarbija

sellekohast nõusolekut. Tarbijalt võib nõuda lepingu esemeks oleva finantsteenuse hinna osa, mis vastab osutatud teenuste osakaalule kokkulepitud teenuste kogumahu.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tasu ei või tarbijalt nõuda juhul, kui:

1) pakkuja ei ole tarbijat maksmise kohustusest teavitatud vastavalt käesoleva seaduse § 54 lõike 1¹ punktile 9 või

2) teenuse osutaja alustas lepingu täitmist enne taganemistähtaja möödumist ilma tarbija selgesõnalise nõusolekuta.»;

19) paragrahvi 433 lõiget 1 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

«Sidevahendi abil sõlmitud elu- ja pensionikindlustuslepingutele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 56 sätestatud.»;

20) paragrahvi 729 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (3) Kui ülekannet ei ole tehtud selleks ettenähtud aja jooksul, võib ülekande algataja määrata kontopidajale selleks täiendava mõistliku tähtaja.

(4) Kui ülekannet ei ole tehtud selleks ettenähtud tähtaja jooksul, tähtaja puudumisel maksekorralduse aktsepteerimisele järgneva viie pangapäeva jooksul või käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud täiendava tähtaja möödumisel, võib ülekande algataja nõuda, et kontopidaja krediteeriks tema kontot ülekandesumma ulatuses, kuid mitte rohkem kui summa ulatuses, mis vastab 12 500 eurole. Lisaks tuleb kontot krediteerida intressiga, mille määr ei ole väiksem käesoleva seaduse §-s 94 sätestatud, ajavahemiku eest ülekandehise tegemisest kuni konto krediteerimiseni. Kontopidaja on kohustatud ülekande algataja kontot eelnimetatud ulatuses krediteerima hiljemalt nõude esitamisele järgneval neljateistkümnendal pangapäeval, välja arvatud juhul, kui ta on juba teinud ülekande saaja kontopidajale.»

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.

Riigikogu esimees Ene ERGMA

¹Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiiv 2002/65/EÜ, milles käsitletakse tarbijale suunatud finantsteenuste kaugturstust ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 90/619/EMÜ ning direktiive 97/7/EÜ ja 98/27/EÜ (ELT L 271, 09.10.2002, lk 16–24) ja kõrvaldatakse Euroopa Parlamendi ja EL Nõukogu direktiivi 97/5/EÜ krediidikorraldusega tehtud välismaksete kohta (EÜT L 043, 10.04.1997, lk 25–30) harmoneerimisel ilmnunud puudused.